

Liudvikas Kimtys
(1940.08.17–2025.09.15)

Liudvikas Kimtys (1940–2025) – fizikas, habilituotas fizinių ir cheminių mokslų daktaras (1986m.), pedagogas, Vilniaus universiteto (VU) profesorius emeritas ir VU Fizikos muziejaus kuratorius. Jo mokslinių tyrimų svarbiausios sritys buvo įvairios fazės ir molekulinės sandaros medžiagų spektrinės savybės, branduolių magnetinio rezonanso dinaminė spektrometrija (šią mokslo kryptį jis išplėtojo Lietuvoje).

L. Kimtys gimė 1940 m. rugpjūčio 17 d. Mažeikių apskrities Laižuvos valsčiaus Palaižupės kaime. 1955m. baigė Laižuvos septynmetę mokyklą, 1965m. – Vilniaus universitetą (VU), kuriame studijavo optiką ir spektroskopiją. 1966-aisiais tame pačiame universitete pradėjo dirbti lektoriumi. 1967 m. kėlė bendrosios fizikos ir radiospektroskopijos sričių kvalifikaciją Maskvos valstybiniame universitete. 1971 m. VU apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato disertaciją tema „Cikloheksenkarboninės rūgšties molekulių asociacijos tyrimai PMR spektroskopijos metodu“. 1986 m. Sovietų Sąjungos Mokslų akademijos Nevandenių tirpalų institute apgynė fizinės chemijos mokslų daktaro disertaciją tema „Molekulių asoci-

acijos ir fazinių virsmų vandenilinio ryšio sistemose didelės skyros BMR spektroskopija“. 1976–2005 m. VU ėjo universiteto Bendrosios fizikos ir spektroskopijos katedros vedėjo pareigas. Šiame universitete 1978 m. jam suteiktas docento, 1987m. – profesorius vardas, 2011 m. – profesoriaus emerito vardas. 1990–2002 m. jis buvo Vilniaus universiteto Tarybos narys, Tarybos Akademinės komisijos pirmininkas, nuo 1999 m. – mokslinio žurnalo „Aplinkos ir cheminė fizika“ redaktorių kolegijos narys, nuo 2002 m. – VU Studijų komiteto narys.

L. Kimtys įvairiu laiku yra buvęs Bergenio ir Oslo (Norvegija), Orhuso ir Kopenhagos (Danija), Lundo (Švedija), Kento ir Yorko (Didžioji Britanija), Gento (Nyderlandai), Grenoblio (Prancūzija), Maskvos ir Sankt Peterburgo (Rusija) universitetų kviestinis profesorius, bendradarbiavo ir su Kazanės (nuo 1967 m.), Kijevo (nuo 1977 m.), Bergenio, Oslo (nuo 1978 m.), Kento (nuo 1992 m.) universitetų spektroskopijos krypties mokslininkų grupėmis.

„Profesorius buvo talentingas mokslininkas, visada pasiruošęs dalintis savo žiniomis, išvalgomis ir žmogišku nuoširdumu. Charizmatišką kolegą mena ne viena fizikų ir chemikų karta, kuriai jis su didžiuliu atsidavimu dėstė savo žinias. Profesoriaus talentingas vadovavimas, laiku pastebėtos bėdos ir patarimai pakeitė ne vieno Fizikos fakulteto bendruomenės nario gyvenimo kelią. Jo indėlis į mokslo populiarinimą bei Fizikos muziejaus puoselėjimą paliko gilybę ir neišdildomą pėdsaką mūsų bendruomenėje. Tai žmogus, kuris savo rankomis kūrė ne tik fizikos mokslą bet ir mokslo atmintį universitete“, – prisimena kolegos, profesoriaus sukurtos spektroskopijos mokyklos mokiniai.

Jis yra paskelbęs daugiau kaip 190 mokslinių bei daug mokslą populiarinančių straipsnių įvairių fazių ir molekulinės sandaros medžiagų spektrinių savybių, branduolių magnetinio rezonanso dinaminės spektrometrijos tyrimų ir kitomis mokslinėmis temomis. Yra išleidęs knygų, mokomųjų priemonių:

- „Probleminio metodo taikymas dėstant fiziką nefizikinių fakultetų studentams, VII Pabaltijo zonos aukštųjų mokyklų fizikos dėstytojų konferencijos tezių rinkinys“ (1983, rusų k.).

- „Branduolių magnetinio rezonanso spektroskopija / Tirpalų chemijos eksperimentiniai

metodai: spektroskopija ir kalorimetrija (rus. Спектроскопия ядерного магнитного резонанса / Экспериментальные методы химии растворов: Спектроскопия и calorimetрия) (u I. S. Perelygin ir kt., 1995, rusų kalba);

- „Fizika. Mechanika, molekulinė fizika – Plakatų rinkinys, I dalis (kartu su Romu Baubinu, Antanu Petravičiumi, 1999);

- „Magnetinio rezonanso spektrometrija“ (kartu su Vytautu Balevičiumi ir Giedriumi Albinu Misiūnu, 2000);

- „Fizikos metodiniai nurodymai ir kontroliniai darbai“ (1982);

- „Radioskopija: branduolių magnetinis rezonansas“ (kartu su Giedriumi Albinu Misiūnu, 1985);

- „Fizika. Mechanika, molekulinė fizika“ (kartu su Romu Baubinu ir Antanu Petravičiumi, 1999),

- „Fizika. Šiuolaikinės fizikos paveikslai“ (kartu su Romu Baubinu ir Antanu Petravičiumi, 2001).

1993 m. L. Kimtys apdovanotas Lietuvos mokslo premija už darbų ciklą „Organinių junginių molekulių dinamikos ir sąveikų įvairiose fazėse spektrometriniai tyrimai“, 1998 m. – Norvegijos Karalystės Riterio ordinu, 2004 m. – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos premija už mokslo populiarinimo darbus.

Liudvikas Kimtys mirė 2025 m. rugsėjo 15 d. Vilniuje. VU Fizikos fakulteto kolektyvas, pranešdamas apie L. Kimčio mirtį, rašė: „Netekome brangaus kolegos, iškilaus mokslininko, kurio darbai ir idėjos paliko ryškų pėdsaką ne tik Vilniaus universiteto istorijoje, bet ir daugelio žmonių gyvenimuose.“

L. Kimtys palaidotas Vilniaus Kairėnų kapinėse.

NAUDOTA LITERATŪRA:

1. „Liudvikas Kimtys“, *Visuotinė lietuvių enciklopedija*: <https://www.vle.lt/straipsnis/liudvikas-kimtys/> (žr. 2022-03-10).

2. „In memoriam. Liudvikas Kimtys (1940–2025)“, *Vilniaus universiteto Fizikos fakultetas*: <https://by.lt/IJUsY> (žr. 2025.09.16).

2. „Liudvikas Kimtys“, *Mažeikių krašto enciklopedija*: <https://by.lt/5iucJ> (žr. 2025.09.16).

Liudviko Kimčio nuotrauka iš: „Mažeikių krašto enciklopedija“ <https://by.lt/5iucJ> (žr. 2025.09.20)

Adelbertas Nedzelskis
(1933.09.21–2025.09.17)

Adelbertas Nedzelskis (1933–2025) – dailininkas, muziejininkas, menotyrininkas, visuomenės ir kultūros veikėjas. Jis gimė 1933 m. rugsėjo 21 d. Rietave, čia pradėjo ir jo vaikystė, pirmieji paauglystės metai. Adelberto tėvai – Stanislovas ir Viktorija Nedzelskiai. 1948 m. gegužės mėnesį A. Nedzelskiui, kai jis laikė baigiamuosius egzaminus Rietavo progimnazijos trečioje klasėje, teko palikti mokyklą ir kartu su tėvais bei seneliais pradėti ilgą Golgotos kelią į Sibirą. Taip jis atsидūrė netoli Buriatijos Respublikos Novoi-Iljinsko miesto. 1955 m. kartu su šeima jiems pavyko persikelti gyventi į Novoi-Iljinską. Čia A. Nedzelskis dirbo sunkų pamaininį darbą ir kartu lankė vakarinę suaugusiųjų mokyklą. Nuo 1957 m. sėkmingai studijavo baldų technologiją Kiachos miesto industriniame technikume, įsijungė į meno saviveiklą, lankė dramos būrelį. 1958 m. Nedzelskių šeimai buvo leista grįžti į Lietuvą. Čia Adelbertas tais pačiais metais įstojo į Telšių taikomosios dailės technikumą Medžio skyrių. Mokydamasis 1960–1963 m. dirbo Telšių trikotažo fabriko „Mastis“ dailininku apipavidalintuoju. 1963 m., baigęs technikumą, išvyko gyventi į Druskininkus. 1963–1965 m. dirbo Druskininkų pirmosios vidurinės mokyklos medžio darbų, braižybos mokytoju, o 1964 m. jam buvo patikėta vadovauti

(Nukelta į 48 p.)